# USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. K. S.**, zastoupené JUDr. Jiřím Vodičkou, advokátem, se sídlem Drtinova 10, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 18. 4. 2011, č. j. MHMP - 179240/2011, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2011, č. j. 2 Ad 51/2011 - 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

### I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 4. 2011, č. j. MHMP - 179240/2011 (dále též „napadené rozhodnutí“), Magistrát hlavního města Prahy zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce hl. m. Prahy ze dne 9. 2. 2011, č. j. 90/10/ALA/5, kterým byla dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. d), § 30b, § 31, § 32 odst. 1 písm. c) a § 49 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), snížena dávka státní sociální podpory – rodičovský příspěvek – z 7600 Kč na výši 3800 Kč měsíčně ode dne 1. 1. 2011.

[2] V odůvodnění napadeného rozhodnutí magistrát uvedl, že žalobkyni nevznikl nárok na peněžitou pomoc v mateřství, ani na peněžitou pomoc nebo nemocenské poskytované v souvislosti s porodem, proto nemohla provést volbu nároku na rodičovský příspěvek vyplácený do 3 let věku dítěte v základní výměře. Magistrát dále poukázal na zákon č. 347/2010 Sb., jímž došlo ke změně v právní úpravě týkající se výše rodičovského příspěvku, přičemž čl. VIII tohoto zákona výslovně konstatuje, že pro to, aby mohl být vyplácen rodičovský příspěvek v základní výměře, by musela být splněna podmínka nároku rodiče na peněžitou pomoc v mateřství, peněžitou pomoc nebo nemocenské

poskytované v souvislosti s porodem z důvodu porodu nebo převzetí dítěte zakládajícího nárok na rodičovský příspěvek, což není v případě žalobkyně splněno a žalobkyně proto nemohla provést volbu nároku na rodičovský příspěvek do 3 let věku dítěte poskytovaný v základní výměře.

[3] Žalobkyně proti napadenému rozhodnutí brojila žalobou ze dne 15. 6. 2011, v níž tvrdila, že očekávala, že ji bude dávka vyplácena v základní výměře až do 21. měsíce věku dítěte, a dovozovala, že v tomto směru se státem uzavřela smlouvu. Toto její legitimní očekávání včetně právní jistoty však byly státem protiprávně narušeny. Žalobkyně dovozovala, že postup správních orgánů byl retroaktivní. Žalobkyně dále tvrdila, že dne 28. 2. 2011 provedla volbu pobírání rodičovského příspěvku v základní výměře. Žalobkyně v neposlední řadě nesouhlasila s postupem Úřadu práce, který vydal rozhodnutí týkající se přezkumu předcházejícího oznámení, jež je podle závěru žalobkyně rovněž rozhodnutím.

[4] Magistrát hlavního města Prahy se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 26. 7. 2011, v němž uvedl, že napadené rozhodnutí vychází ze změny právní úpravy – zákona o státní sociální podpoře – provedené zákonem č. 347/2010 Sb. Jelikož žalobkyně neměla nárok na peněžitou pomoc v mateřství, ani na peněžitou pomoc nebo nemocenské poskytované v souvislosti s porodem, nemohla provést volbu nároku na rodičovský příspěvek do 3 let věku dítěte, proto jí musela být snížena dávka rodičovského příspěvku na polovinu.

[5] Během jednání soudu dne 26. 10. 2011 žalobkyně doplnila svou žalobní argumentaci v tom směru, že napadené rozhodnutí porušuje čl. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod, neboť podle jejího názoru byla narušena rovnost v případě poskytování dávky státní sociální podpory mezi těmi, kdo v minulosti měli nárok na peněžitou pomoc v mateřství, oproti těm, kteří tento nárok neměli. Žalobkyně dále navrhovala, aby byla příslušná ustanovení zákona o státní sociální podpoře předložena Ústavnímu soudu za účelem jejich zrušení.

[6] Městský soud v Praze ve věci rozhodl rozsudkem č. j. 2 Ad 51/2011 - 29 ze dne 26. 10. 2011, kterým žalobu zamítl. V odůvodnění uvedl, že podle žádosti žalobkyně o rodičovský příspěvek z 19. 1. 2010 ji nevznikl nárok na peněžitou pomoc v mateřství a nemocenskou v souvislosti s porodem. Ve vztahu k porušení legitimního očekávání a právní jistoty městský soud uzavřel, že k tomu by mohlo dojít jen v případě náhlé změny v praxi správního orgánu při aplikaci nezměněného zákona. V daném případě však došlo k podstatné změně právní úpravy regulující poskytování dávky státní sociální podpory, která se uplatnila od nabytí její účinnosti od 1. 1. 2011. Městský soud shledal, že se jednalo o nepřímou retroaktivitu, neboť zákon č. 347/2010 Sb. změnil pobírání dávek od nabytí své účinnosti, nikoli zpětně. Na tomto závěru podle městského soudu nic nemění ani dopis ministra práce a sociálních věcí ze dne 15. 11. 2007, neboť byl vydán členem minulé vlády, přičemž se vztahoval k předcházející právní úpravě. K argumentaci uplatněné žalobkyní během jednání městský soud uvedl, že byla uplatněna opožděně, tudíž k ní není povinen přihlížet; nad rámec výše uvedeného však městský soud poukázal na to, že podle čl. 32 odst. 6 Listiny základních práv a svobod podrobnosti pomoci rodičům pečujícím o děti má upravit zákon, kterým v daném případě je zákon o státní sociální podpoře. Z tohoto důvodu proto městský soud neshledal prostor pro předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení příslušné části zákona o státní sociální podpoře. Městský soud

proto uzavřel, že v důsledku přijetí zákona č. 347/2010 Sb. došlo ke změně v podmínkách výplaty dávky rodičovského příspěvku. Pokud žalobkyně neměla nárok na peněžitou pomoc v mateřství a nemocenskou v souvislosti s porodem, nemohla podle městského soudu provést volbu v délce a výši státní sociální podpory. Z tohoto důvodu se v jejím případě zkrátila délka podpory u rodičovského příspěvku ve výši základní výměry a ohledně situace po 1. 1. 2011 má městský soud zato, že žalobkyně má nárok na výplatu dávky rodičovského příspěvku pouze ve výši snížené výměry.

## II. Kasační stížnost

[7] Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 2 Ad 51/2011 - 29 ze dne 26. 10. 2011 podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost ze dne 5. 12. 2011, v níž namítala porušení rovnosti v právech zaručené Ústavou a čl. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod, protože nepovažovala za správné vytváření rozdílů mezi příjemci dávky rodičovského příspěvku na základě toho, jestli v minulosti měli nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo na peněžitou pomoc nebo nemocenské poskytované v souvislosti s porodem.

[8] Magistrát hlavního města Prahy se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

## III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (ustanovení § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů /dále jen „s. ř. s.“/), tuto kasační stížnost ale nepodala včas. Podle ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

[10] Napadený rozsudek městského soudu byl zástupci stěžovatelky doručen podle doručenky v pondělí 21. 11. 2011 (což stěžovatelka potvrdila i v kasační stížnosti), lhůta dvou týdnů proto stěžovatelce počala běžet následující den a uplynula v pondělí 5. 12. 2011, tj. dnem, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek běhu lhůty – shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2003, č. j. 4 Azs 10/2003 - 34.

[11] Podala-li stěžovatelka svou kasační stížnost dle podacího razítka k poštovní přepravě až 6. 12. 2011, učinila tak po lhůtě pro podání kasační stížnosti a nemůže se dovolávat ani ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s.

[12] Otázkou posuzování lhůty k podání kasační stížnosti se mj. zabýval Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 26. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 2043/07, v němž uvedl, že jestliže je lhůta určena na týdny, je rozhodný pro počítání nikoli začátek, ale konec lhůty. Lhůta k podání kasační stížnosti počne sice běžet dnem, který následuje po dni doručení rozsudku krajského soudu, avšak den, který určil počátek lhůty, je den doručení, takže konec lhůty se svým označením shoduje s označením dne doručení. Uvedený výklad odpovídá všeobecně známé, dostupné a konsolidované doktríně i judikatuře správních soudů.

[13] Nejvyšší správní soud tedy musel kasační stížnost stěžovatelky proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2011, č. j. 2 Ad 51/2011 - 29, odmítnout podle ustanovení § 120 s. ř. s. za přiměřeného použití ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[14] K označení žalovaného správního orgánu Nejvyšší správní soud uvádí, že od 1. 1. 2012 došlo k podstatné změně v organizaci správních orgánů rozhodujících o dávkách v oblasti sociálního zabezpečení. Orgánem I. stupně se stal Úřad práce České republiky a působnost orgánu II. stupně přešla na Ministerstvo práce a sociálních věcí. Žalovaným správním orgánem se proto v souladu s ustanovením § 69 s. ř. s. stalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, na něhož přešla působnost orgánu dávek státní sociální podpory.

## IV. Náklady řízení

[15] Výrok o nákladech řízení má odůvodnění v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití ustanovení § 120 s. ř. s.), podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu